

Hội thảo

FTA Việt Nam-EU: Những nội dung doanh nghiệp Việt Nam cần lưu ý

TP Hồ Chí Minh, ngày 15 tháng 3 năm 2013

Quan hệ thương mại Việt Nam-EU

Thương mại song phương Việt Nam-EU: vì sao FTA
Việt Nam-EU có ý nghĩa quan trọng?

EU-Vietnam Trade Relations

Thị trường EU

- ★ 501 triệu người tiêu dùng
- ★ GDP năm 2011 : trên 12,629 nghìn tỷ euro hoặc 17,578 nghìn tỷ USD
- ★ GDP trên đầu người: 25.100 USD
- ★ Khung pháp lý mang tính hội nhập cao sau hơn 50 năm hài hòa hóa của COM
- ★ Một mức thuế suất duy nhất áp dụng trong toàn bộ khối EU: hàng hóa, một khi đã vào EU, được tự do di chuyển

EU-Vietnam Trade Relations

Chúng ta đang ở đâu: Tổng quan (I)

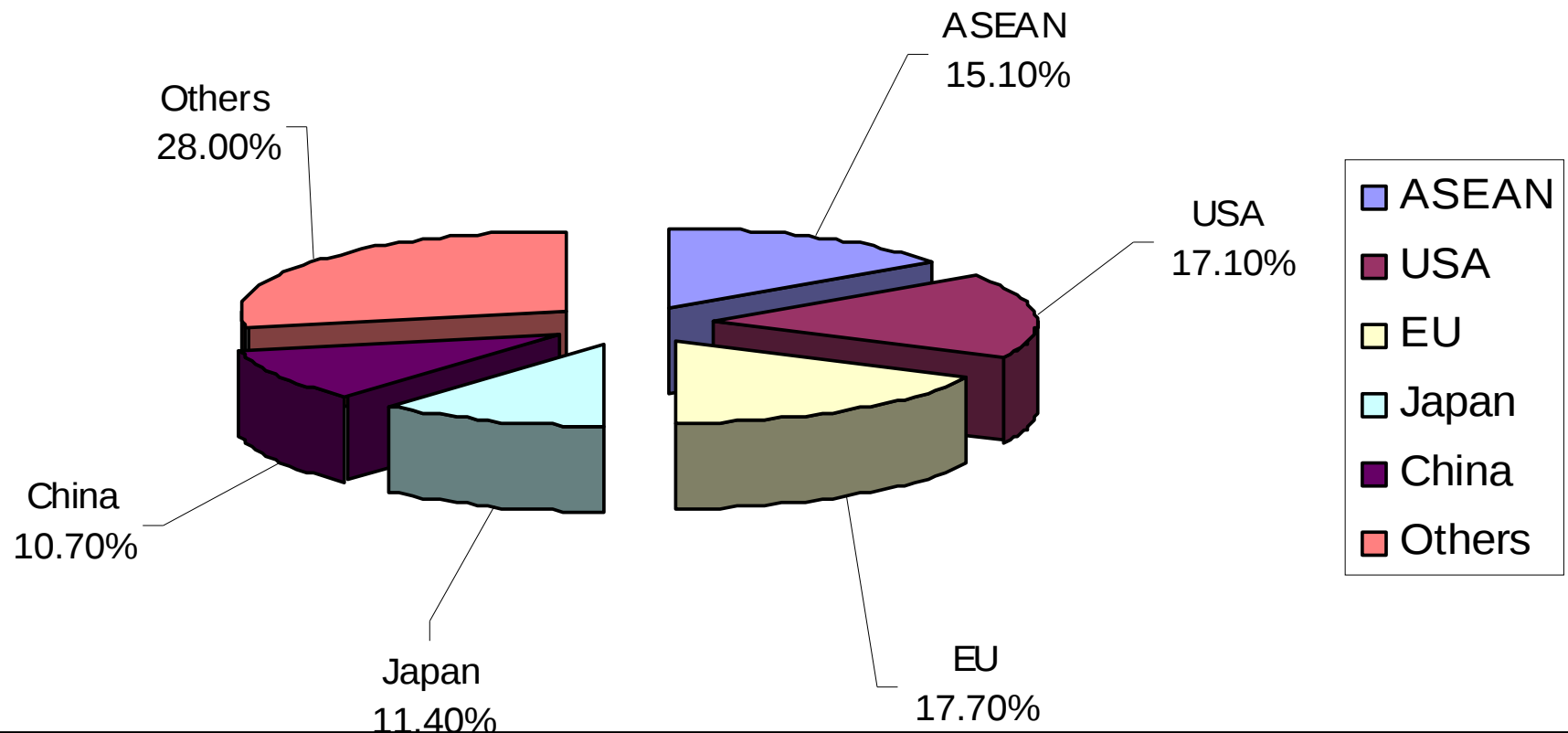
- Vòng thập kỷ qua, EU là đối tác trụ cột quan trọng nhất của Việt Nam cả trên khía cạnh thương mại và đầu tư mà còn về chính trị.
- Ngày nay, EU là thị trường nước ngoài lớn nhất của Việt Nam: từ tháng 1-tháng 12/2012, Việt Nam đã xuất khẩu hàng hóa trị giá 20,3 tỷ USD sang EU (số liệu của Tổng cục Thống kê Việt Nam).
- Con số 20,3 tỷ USD chiếm 17,7% tổng kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam. Mức tiêu thụ hàng hóa sản xuất tại Việt Nam của EU là 7.7% lớn hơn cả Trung Quốc, trở thành đối tác thương mại lớn nhất của Việt Nam trong năm 2012.

EU-Vietnam Trade Relations

Các thị trường xuất khẩu chính của Việt Nam

Vietnam's main export markets in 2012

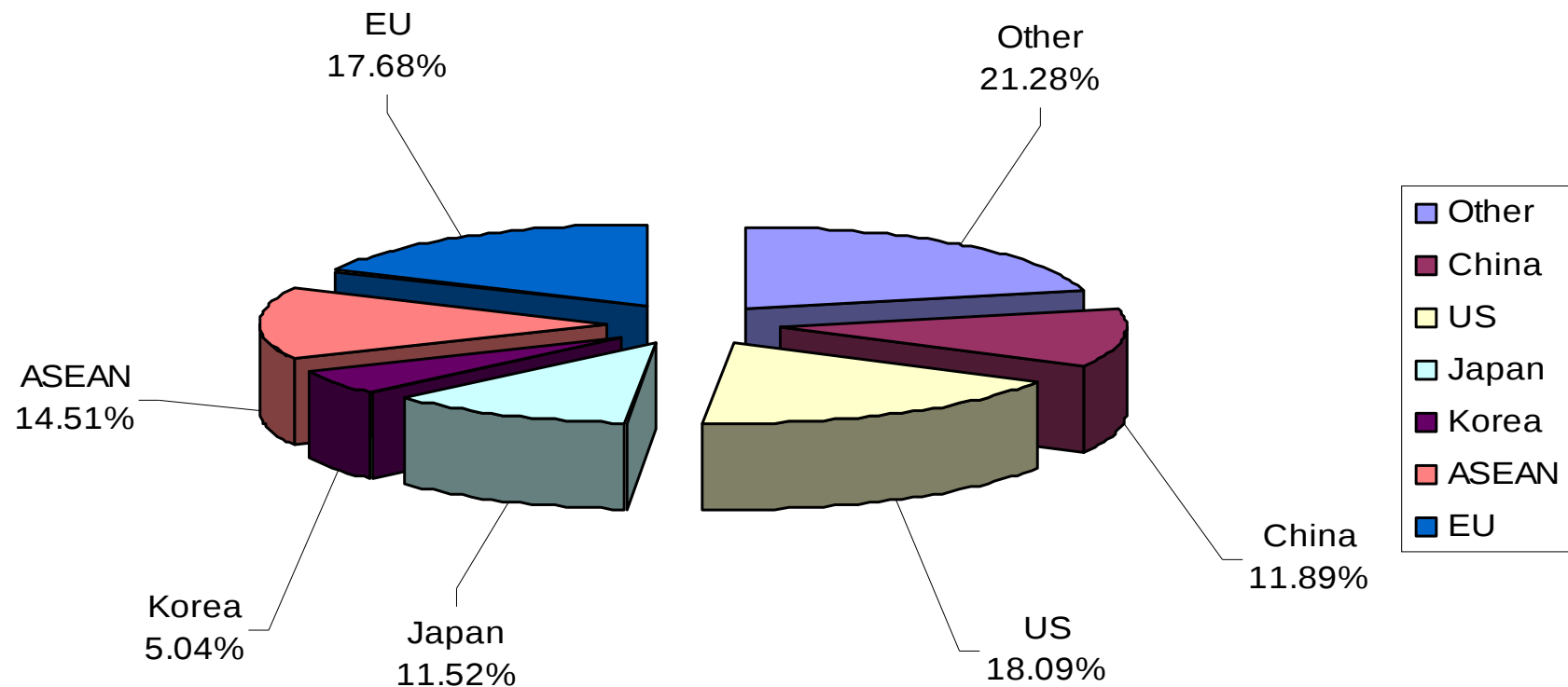

EU-Vietnam Trade Relations

Thị trường nước ngoài lớn của Việt Nam trong năm 2012

Export Vietnam 2011

(Source: GDC)

EU-Vietnam Trade Relations

Chúng ta đang ở đâu: Tổng quan (II)

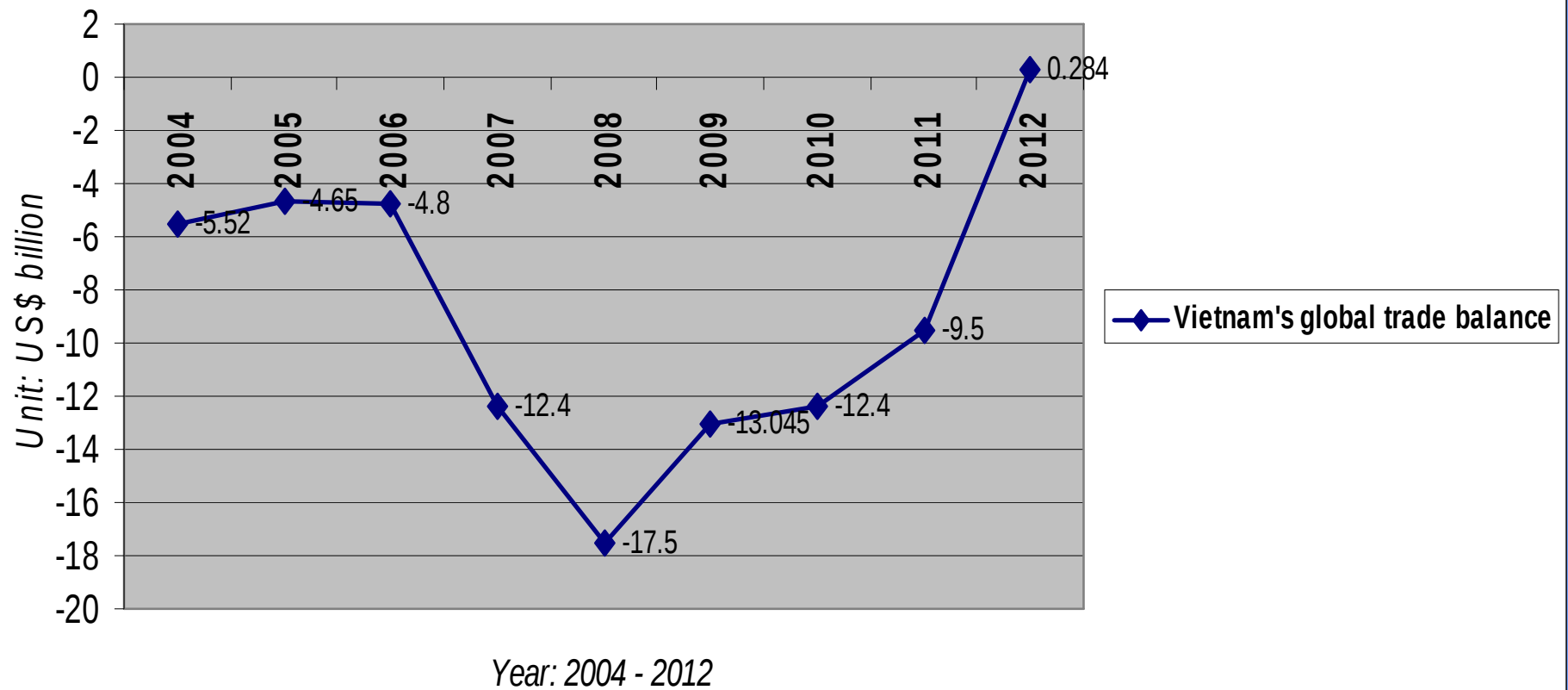
- Quan hệ thuận lợi nói chung với Việt Nam trong nhiều năm: thâm hụt thương mại của EU với Việt Nam lên tới 11,5 tỷ USD trong năm 2012 so với mức gần 5 tỷ USD trong năm 2010.
- Thặng dư của Việt Nam với EU (11,5 tỷ USD) và với Hoa Kỳ (14,9 tỷ USD) đã giúp khắc phục tình trạng thâm hụt thương mại kéo dài của Việt Nam với Trung Quốc, Hàn Quốc và ASEAN (nhất là với Trung Quốc: mức thâm hụt là 16,7 tỷ USD trong năm 2012).

Lưu ý: Bài trình bày này sử dụng số liệu từ hai nguồn chính, là Tổng cục Thống kê, tính theo USD và cơ quan Eurostat của châu Âu, tính bằng đồng euro.

EU-Vietnam Trade Relations

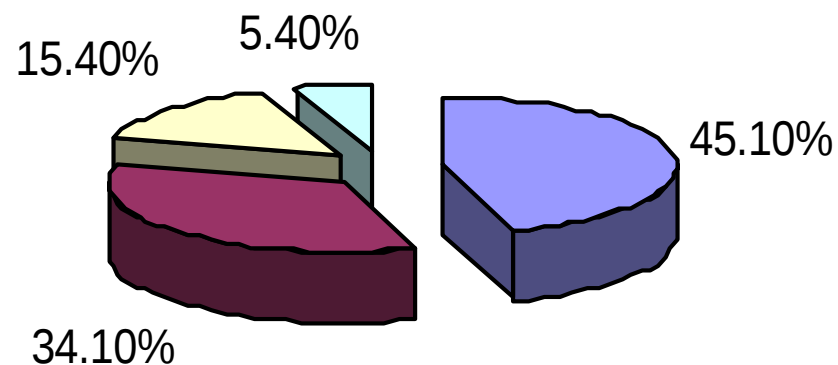
Vietnam's Global Trade Balance during 2004 - 2012

EU-Vietnam Trade Relations

Different Groups of Products' Share in Vietnam's Export Revenues

- Mineral & heavy industrial products
- handicraft & light industrial products
- agro-forestry products
- Fisheries products

EU-Vietnam Trade Relations

Thương mại Việt Nam-EU: mang tính bổ trợ cho nhau chứ không cạnh tranh

- Xuất khẩu chính của Việt Nam sang EU mang tính tập trung cao, chủ yếu là các ngành hàng sử dụng nhiều lao động (năm 2011): thiết bị điện máy (giá trị XK là 2,752 tỷ euro), dệt may (1,794 tỷ euro), giày dép (1,696 tỷ euro), cà phê (1,097 tỷ euro), thủy sản (771 triệu euro), và nội thất (684 triệu euro).
- EU xuất khẩu sang Việt Nam lại mang tính đa dạng, chủ yếu là các sản phẩm công nghệ cao: sản phẩm cơ khí, máy móc thiết bị lò hơi (1,169 tỷ euro), máy bay (596 triệu euro), dược phẩm (357 triệu euro), máy móc thiết bị điện (316 triệu euro), và các loại phương tiện đi lại (249 triệu euro)...

EU-Vietnam Trade Relations

Thương mại Việt Nam-EU: tăng trưởng nhanh & mang tính bổ trợ cho nhau

- Trên khía cạnh thương mại và kinh tế, kinh tế Việt Nam và EU cho thấy nhiều nét có thể bổ trợ cho nhau, chứ không cạnh tranh với nhau. Điều này có nghĩa là một FTA song phương trong tương lai sẽ mang lại những cơ hội tiếp cận thị trường mang lại lợi ích cho cả hai phía;
- Các nét bổ trợ của kinh tế Việt Nam & EU đã khiến cho xuất khẩu Việt Nam tăng mạnh: năm 2012 tăng 22,5% so với năm trước; năm 2011 tăng 45,4% so với năm trước. Nhập khẩu các sản phẩm EU của Việt Nam duy trì tăng trưởng qua các năm là: 13,3% trong năm 2012; 18% trong năm 2011. Tuy nhiên, xuất khẩu của EU sang Việt Nam chỉ chiếm 7,7% tổng nhập khẩu của nước này.

EU-Vietnam Trade Relations

Vai trò của EU trong tiến trình hội nhập quốc tế của Việt Nam

- Hiệp định thương mại dệt may mà Việt Nam ký với Cộng đồng EC năm 1992 là một trong những thỏa thuận thương mại đầu tiên của nước này với đối tác phương Tây.
- Tiếp theo hiệp định này là một hiệp định hợp tác rộng hơn ký năm 1995, cho phép Việt Nam được hưởng đối xử tối huệ quốc trong quan hệ thương mại với khối EU.
- Một hiệp định tiếp cận thị trường mới ký tháng 12/2004 đã dỡ bỏ mọi hạn chế về số lượng đối với hàng dệt may Việt Nam từ ngày 1/1/2005, đổi lại doanh nghiệp EU được hưởng một số ưu đãi đầu tiên tại Việt Nam. Với hiệp định này, EU đã bật đèn xanh cho việc Việt Nam gia nhập WTO và đẩy nhanh tiến trình hội nhập.
- Các hiệp định WTO (EU cũng là đối tác đầu tiên nhất trí đa phương sự tham gia của Việt Nam) was also first to agree multilaterally to VN's entry).
- Tháng 1/2013, vòng đàm phán song phương thứ hai về FTA đã được tổ chức tại Brussels. Bộ trưởng Công Thương Vũ Huy Hoàng và Cao ủy Thương mại EU Karel De Gucht cùng có chung mục tiêu tham vọng là kết thúc đàm phán trong vòng 2 năm.

EU-Vietnam Trade Relations

Thâm hụt thương mại của Việt Nam: vấn đề song phương

★ Việt Nam chỉ thành công trong việc kiểm soát thâm hụt thương mại trong năm 2011 và lần đầu tiên sau 20 năm, nước này thặng dư thương mại vào năm 2012 (trong năm 2011, thâm hụt thương mại toàn cầu của Việt Nam chiếm 9,9% tổng doanh số xuất khẩu. Con số này là 28,7% năm 2008, 21,6% năm 2009 và 20,7% năm 2010).

★ Việt Nam cần nhập để tái xuất. Khoảng 90% nhập khẩu của Việt Nam trong năm 2012 là máy móc/ thiết bị và nguyên liệu. Nói một cách khác, bất kỳ sự gia tăng kim ngạch xuất khẩu sẽ tự động kích hoạt sự gia tăng kim ngạch nhập khẩu của VN. Nỗ lực giảm nhập khẩu bị hạn chế bởi tỷ lệ 90% này.

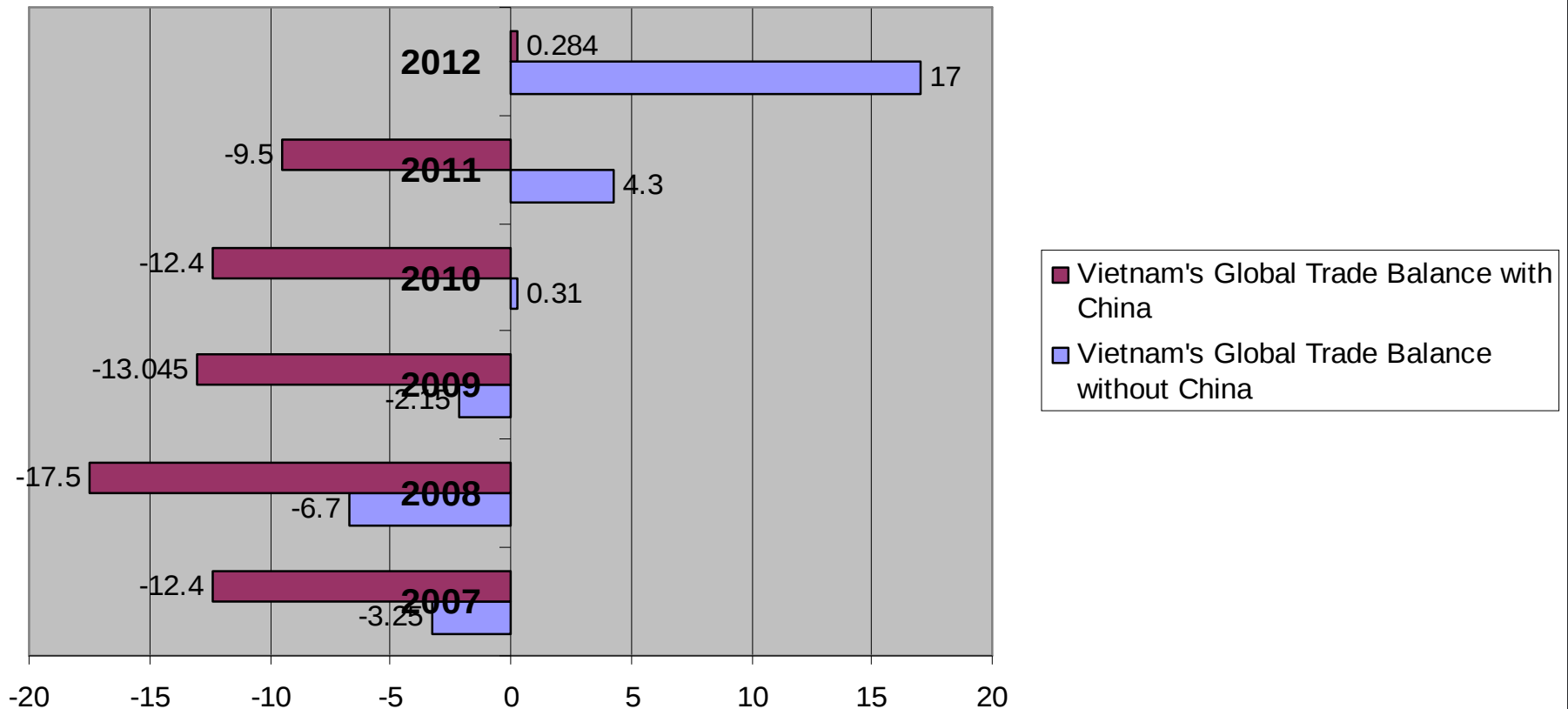
★ Thâm hụt thương mại của Việt Nam là vấn đề song phương, với từng đối tác cụ thể. Đây không phải là vấn đề cơ cấu đối với Việt Nam [khoảng 90% thâm hụt năm 2010 là với Trung Quốc; trong năm 2011, thâm hụt với Trung quốc là trên 145% thâm hụt của Việt Nam với thế giới].

EU-Vietnam Trade Relations

Vietnam's Trade Balance during 2007 - 2012

(Source: GSO; Unit: US\$ billion)

EU-Vietnam Trade Relations

Thâm hụt thương mại – giải pháp

★ Thâm hụt thương mại là vấn đề đáng quan tâm, nhưng cán cân thanh toán còn quan trọng hơn. Nói một cách khác, thâm hụt thương mại có thể bù đắp được bằng FDI, chuyển tiền và FII.

★ Việt Nam có thể giải quyết vấn đề thâm hụt thương mại của mình bằng cách tăng cường liên kết thương mại với các nền kinh tế có tính bổ trợ, mà không phải với các nền kinh tế cạnh tranh trực tiếp với kinh tế Việt Nam.

EU-Vietnam Trade Relations

Lợi ích tiềm năng của FTA song phương

- ★ Tiếp cận thị trường một cách bền vững và có thể dự báo được vào thị trường EU 500 triệu dân. Hiện nay, xuất khẩu Việt Nam sang EU chủ yếu dựa vào quy chế ưu đãi thuế quan phổ cập mang tính đơn phương (GSP) hoặc mức thuế tối huệ quốc (MFN) theo quy định của WTO.
- ★ Cải thiện luồng FDI từ EU. Đầu tư của EU có tiếng về chất lượng. Ngoài ra, đầu tư này còn luôn đi cùng với việc chuyển giao kỹ năng quản lý và công nghệ tiên tiến thân thiện với môi trường.
- ★ Tạo thêm công ăn việc làm cho 1,6 triệu thanh niên tham gia lực lượng lao động Việt Nam hàng năm. Điều này sẽ cho phép Việt Nam thoát khỏi đói nghèo một cách bền vững và cải thiện vị trí của nước này trong chuỗi sản xuất toàn cầu.

EU-Vietnam Trade Relations

Ví dụ về lợi ích hữu hình mà một FTA có thể mang lại cho VN

	Mức thuế MFN (WTO)	Mức thuế theo GSP	Mức thuế hiện hành	Mức thuế theo FTA	Tiết kiệm thực tế về thuế hải quan nếu ký FTA
Giày dép	7,69%	3,5-4%	7,69%	0%	'10: 135 triệu euro '11: 130 triệu euro
Dệt may	12%	9,6%	9,6%	0%	'10: 138 triệu euro '11: 172.3 triệu euro

Lưu ý: Các lợi ích tiềm năng dự kiến sẽ lớn hơn nhiều vì khối lượng xuất khẩu sẽ tăng đáng kể khi thuế suất giảm xuống 0%. Tuy nhiên, một nghiên cứu độc lập cần thực hiện để dự báo về các lợi ích tiềm năng khi một FTA được thực hiện.

EU-Vietnam Trade Relations

XIN CẢM ƠN!